

Sinds 1 januari 2019 geldt de Wet Bescherming Bedrijfsgeheimen, gebaseerd op een Europese richtlijn uit 2016. Deze richtlijn en de implementatie ervan in de EU-landen zijn nodig om bedrijfsgeheimen beter te beschermen, zodat een eerlijke manier van handeldrijven in Europa wordt zekergestellt. Ook stimuleert de richtlijn innovatie. Dit artikel laat zien hoe u het ontvreemden van bedrijfsgeheimen kunt tegengaan, een voor de securitybranche belangrijk item dat kan leiden tot nieuwe taken.

tekst Marcus Draaisma

Bedrijfsgeheimen: bescherm ze goed

Het belangrijkste wat een bedrijf wil beschermen is de (strategische) informatie over producten, ontwikkelde productieprocessen, innovaties en namen van contactpersonen van belangrijke relaties (inclusief klanten). Deze vallen onder de noemer bedrijfsgeheimen.

GEHEIMHOUDINGSBEDING

Veel bedrijven leggen aan hun werknemers of opdrachtgevers geheimhouding op door middel van een geheimhoudingsbeding. Deze zijn soms zo ruim geformuleerd dat een werknemer zelfs niet over zichzelf, waar hij werkt of wat zijn functie is, mag vertellen. Sommige geheimhoudingsbedingen schieten te ver door en kunnen daarom sneuvelen bij een rechter wanneer hiervan handhaving met boete wordt gevraagd. Dat neemt niet weg dat een werknemer ook dan nog steeds vertrouwelijk met bedrijfsgeheimen moet omgaan op grond van goed werknemerschap, ook na het beëindigen van het dienstverband.

Om een geheimhoudingsbeding echt te laten werken, wordt vaak een concurrentiebeding, een relatiebeding, een verbod op nevenactiviteitenbeding of een anti-ronselbeding in een arbeidsovereenkomst opgenomen. Met dit soort bedingen kunnen knowhow, specifieke producten en zakelijke relaties van een bedrijf worden beschermd. Een werkgever kan accepteren dat een ex-werknemer bij een concurrent gaat werken. Maar niet als de ex-werknemer verworven kennis en bedrijfsgeheimen aan zijn nieuwe werkgever doorgeeft, waardoor deze de concurrentiepositie van de nieuwe werkgever versterkt. Of waardoor er een klant verloren wordt. Daarvoor is het concurrentie- en relatiebeding meestal geschreven. En dit geldt ook voor een verbod op nevenactiviteiten: niet tijdens het dienstverband met de bedrijfsgeheimen bijklussen. En met een anti-ronselbeding is het verboden om ex-collega's met bedrijfsgeheimen te ronselen voor de nieuwe werkgever of voor een inmiddels eigen opgezet bedrijf.

NIEUWE WET BESCHERMING BEDRIJFSGEHEIMEN

Of er nu wel of niet een geheimhoudingsbeding is overeengekomen, de Wet Bescherming Bedrijfsgeheimen (WBB) geeft een bedrijf juridische instrumenten om tegen inbreuk van bedrijfsgeheimen effectief op te treden. Maar niet alle geheimen van een bedrijf krijgen de bescherming van de wet. Daarom definieert de wet wat een bedrijfsgeheim is.

Een bedrijfsgeheim is informatie die:

- geheim is vanwege de samenstelling en ordening van de bestanddelen waardoor deze niet algemeen bekend of makkelijk toegankelijk is
- handelswaarde heeft
- door de eigenaar hiervan met redelijke maatregelen geheim is gehouden, dus goed is afgeschermd

Vertrouwelijke informatie die niet onder deze definitie valt, zal een werkgever moeten beschermen door middel van het contractuele geheimhoudingsbeding, concurrentiebeding, relatiebeding en anti-ronselbeding. Denk bijvoorbeeld aan vertrouwelijke klantgegevens (contactpersonen) of persoonsgegevens van collega's, die geen handelswaarde hebben.

Wat niet mag volgens de WBB kan als volgt worden samengevat:

- het onbevoegd toegang verschaffen, kopiëren en toe-eigenen van bedrijfsgeheimen
- ander gedrag in strijd met eerlijke handelspraktijken
- het gebruikmaken van iemand anders schending van bedrijfsgeheimen
- het inbreuk maken op een geheimhoudingsovereenkomst (vaak non-disclosure agreement of NDA genoemd) of andere verplichting tot het niet-openbaar maken van een bedrijfsgeheim
- het verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim als men op dat moment weet of gezien de omstandigheden had moeten weten dat het bedrijfsgeheim direct of indirect op een van de hiervoor genoemde wijze onrechtmatig wordt gebruikt

Er is geen sprake van schending van een bedrijfsgeheim in geval van:

- een onafhankelijke ontdekking of onafhankelijk ontwerp
- observatie, onderzoek, demontage of testen van een product of voorwerp dat ter beschikking van het publiek is gesteld of dat op rechtmatige wijze ter beschikking is gesteld aan diegene die niet verplicht is dit geheim te houden
- de werknemers of hun vertegenwoordigers recht op informatie of raadpleging hebben, zoals bij medezeggenschap
- er sprake is van eerlijke handelspraktijken, wat dan in de context van een beweerde schending van een bedrijfsgeheim wel concreet moet worden gemaakt

HANDHAVING BIJ INBREUK

Handhaving van de bescherming van bedrijfsgeheimen gaat via de rechter. Wanneer er sprake is van schending van een bedrijfsgeheim kan degene die dat treft naar de (kortgeding) rechter gaan met een eis tot handhaving van het bedrijfsgeheim, dus met een verbod aan de inbreukmaker. Daarbij kan ook (een voorschot op de) schadevergoeding worden gevorderd.

De rechter wijst vordering om maatregelen tot handhaving of schadevergoeding af in geval van:

- uitoefening van de vrijheid van meningsuiting en onderzoeksjournalistiek
- geoorloofd klokkenluiden, zoals het onthullen van wangedrag, fouten of illegale activiteiten
- wanneer openbaarmaking gedaan is voor medezeggenschap, mits dit ook noodzakelijk was

Aan de (kortgeding) rechter wordt gevraagd de inbreukmaker van het bedrijfsgeheim een verbod op te leggen tot gebruiken of openbaar maken van het bedrijfsgeheim dan wel goederen op basis van dit bedrijfsgeheim te produceren en deze in de handel te brengen. Daarbij kan een dwangsom worden opgelegd.

De houder van het bedrijfsgeheim kan ook aan de rechter vragen verlof te verlenen voor beslag op de goederen die een inbreuk maken op het bedrijfsgeheim. Ook kan hij afgifte van deze goederen vorderen. Bewijsbeslag op bewijs van de inbreuk is daarbij mogelijk.

BODEMPROCEDURE

Naast een kort geding kan gekozen worden voor een bodemprocedure. De bodemrechter kan de inbreukmaker bevelen de inbreukmakende goederen terug te roepen uit de markt en bijvoorbeeld te laten vernietigen. Een terugroepactie mag echter bij het publiek niet zoveel bekendheid met het bedrijfsgeheim veroorzaken dat daarmee de bescherming van het bedrijfsgeheim verloren gaat.

Al deze maatregelen zullen op kosten van de inbreukmaker worden uitgevoerd. Omdat de rechter ingrijpende besluiten kan nemen geldt er wel proportionaliteit. De rechter dient te kijken naar de waarde van het bedrijfsgeheim en de maatregelen die zijn genomen om het bedrijfsgeheim te beschermen. De procedure voor de rechter kan op verzoek achter gesloten

Maak de bescherming van bedrijfsgeheimen onderdeel van een beveiligingsplan

deuren plaatsvinden, anders zou het bedrijfsgeheim alsnog op straat komen te liggen. Ook kunnen tijdens de procedure maar enkele personen toegang krijgen tot de bedrijfsgeheimen.

Een belangrijke nieuwigheid van de invoering van de WBB is dat de inbreukmaker van de bedrijfsgeheimen kan worden veroordeeld tot alle volledige juridische kosten van de gevoerde gerechtelijke procedures. Net zoals dat mogelijk is bij inbreuk op een intellectueel eigendomsrecht. Bestrijding van inbreuk mag immers niet tot extra juridische kosten voor het slachtoffer leiden. Een bedrijf kan veel geïnvesteerd hebben in bepaalde data of innovaties en daar mogen niet nog extra juridische kosten bijkomen als iemand deze bedrijfsgeheimen ontfuist.

BEVEILIGINGSPLAN

Het is goed te beseffen dat strategische informatie, data en innovaties van een bedrijf onder de WBB vallen. Weet ook dat een eigen geheimhoudingsbeding in een arbeidsovereenkomst of een NDA naast de wettelijke bescherming geldig is. Dit is van belang voor het innen van boetes die bij schending zijn afgesproken. Het zal nog veel voorkomen dat er toch geen sprake is van een bedrijfsgeheim, omdat de houder hiervan onvoldoende bescherming heeft gegeven aan zijn bedrijfsgeheim (zie de criteria voor een bedrijfsgeheim hiervoor). Dit zal in de praktijk vaak de discussie worden bij de rechter. Hier ligt een nieuw terrein voor de afdeling beveiliging van bedrijven of van externe beveiligers: maak de bescherming van bedrijfsgeheimen onderdeel van het door een bedrijf op te stellen beveiligingsplan. Dit plan moet dan wel in rechte standhouden. Het is dan goed dit plan juridisch te laten checken. ■

Marcus Draaisma is advocaat bij Palthe Oberman Advocaten